

Plenum

Torsdag 13.10.2016 kl. 15.59—18.24

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om konkurrensrättsligt skadestånd och ändring av konkurrenslagen

Regeringens proposition RP 83/2016 rd
Utskottets betänkande EkUB 20/2016 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ärende 8 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 20/2016 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Debatt

17.30 **Kaj Turunen ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kilpailuoikeudellisista vahingonkorvauksista. Lakia sovellettaisiin kilpailuoikeuden rikkomuksista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen riippumatta tapauskohtaista harkintaa vaativan niin sanotun kauppakriteerin täyttymisestä. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kartelleja koskevasta vahinko-olettamasta, ylihinnan siirtämiseen liittyvistä todistustaakkasäännöistä sekä seuraamusmaksusta vapautetun yrityksen yhteisvastuun ja takautumisvastuun rajauksesta. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi rikkomuksen toteavan päätöksen vaikutuksesta vahingonkorvaustuomioon, korosta, todisteiden esittämisestä, vanhentumisesta sekä sovintoneuvottelun ja sovintoratkaisun vaikutuksista.

Talousvaliokunta puoltaa yksimielisesti hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä vähäisin huomautuksin ja teknisin muutoksin. Talousvaliokunta toteaa, että esityksen taustana on Euroopan parlamentin ja neuvoston kilpailuoikeudellisia vahingonkorvauksia koskeva direktiivi. Hallituksen esityksessä on kyse direktiivin kansallisesta täytäntöönpanosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kilpailulain 4 a luvun mukaiset kilpailuneutraaliteettia koskevat tilanteet jätetään esityksen ulkopuolelle. Talousvaliokunta kuitenkin katsoo, että jatkossa on syytä tutkia tarvetta ulottaa ehdotetun kaltainen sääntely koskemaan myös kilpailulain 4 a luvun mukaisia tilanteita ja arvioida, tuleeko samalla kilpailulain 4 a luvun kilpailuneutraaliteettisäännöksiä täsmentää tai selkeyttää. Sääntelyn ulottaminen sellaisenaan koskemaan myös kilpailuneutraaliteettirikkomuksia saattaisi vähentää kannustimia ryhtyä neuvottelemaan kilpailuneutraaliteettirikkomuksista ja vaarantaa toimivaksi koetun mekanismin toiminnan. Valiokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota myös siihen, että kilpailulain kieltoäännökset ja siten myös esitetty vahingonkorvaussääntely soveltuvat myös julkisen sektorin aiheuttamiin kilpailun rajoituksiin siltä osin kuin julkinen taho toimii kilpailulaissa tarkoitettuna elinkeinonharjoittajana.

Punkt i protokollet PR 100/2016 rd

Talousvaliokunnan mukaan vanhentumisajan määrittely kilpailuoikeudellisissa vahingonkorvauksissa on ongelmallista, koska tieto kilpailuoikeuden rikkomuksista voi ilmetä vasta vuosia vahingon aiheutumisen jälkeen ja kilpailuasioden käsittely eri oikeusasteissa monta kertaa vie useita vuosia. Myös kysymys yhteisvastuusta on hallituksen esityksen keskeinen näkökulma. Voimassa olevan lain mukaan oikeus vahingonkorvaukseen vanhenee, jollei korvauskannetta ole pantu vireille kymmenen vuoden kuluessa rikkomuksesta. Mikäli korvausvaatimus perustuu Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätöksellään toteamaan rikkomukseen, oikeuden ei kuitenkaan katsota vanhentuneen ennen kuin yksi vuosi on kulunut lainvoimaisesta ratkaisusta. Nyt ehdotettu sääntely tuo voimassa olevaan sääntelyyn pohjautuvien vanhentumisaikojen rinnalle ehdotuksen taustalla olevaan direktiiviin pohjautuvan viiden vuoden määräajan, jonka lasketaan kuluvan siitä, kun rikkoja on saanut tietää rikkomuksesta, vahingosta ja rikkojasta. Kantaja voisi hyödyntää vaihtoehtoisista vanhentumisaajoista sen pisimmän.

Hallituksen esityksessä on päädytty ehdottamaan, että yhteisvastuu lakkaisi vanhentumislain 19 §:n 2 momentin mukaisesti. Talousvaliokunta toteaa lausunnossaan, että yhteisvastuusta säättäminen vanhentumislaita poikkeavasti johtaisi vanhentumisaikojen pidentymiseen entisestään. Siksi hallituksen esityksen mukainen sääntelytapa on selkeä ratkaisuna, samoin kuin se, että kaikkien vanhentumisaikojen katkaisun tulee tapahtua kanteella.

Talousvaliokunta on käsitellyt lausunnossaan myös ajatusta kilpailun rikkomusten saattamisesta ryhmäkanteen piiriin. Nyt käsiteltävä direktiivi ei kuitenkaan edellytä ottamaan käyttöön ryhmäkannetta, eikä sitä siis tässä yhteydessä esitetä myöskään kansallisesti. Mikäli jatkossa katsottaisiin tarpeelliseksi asiaa harkita, tällainen sääntely edellyttäisi kuitenkin laajaa vaikutusten arviointia.

Talousvaliokunta, niin kuin edellä totesin, on vain pieniä muutoksia esittänyt, ja talousvaliokunta puoltaa yksimielisesti hallituksen esitykseen sisältyvän 2. lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana ja 1. lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna. Näiltä osin valiokunta oli yksimielinen.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1 och 2 i proposition RP 83/2016 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.